

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-657/21-T

Název	Dětský domov a Školní jídelna, Čeladná 87, příspěvková organizace
Sídlo	739 12 Čeladná 87
E-mail	ddceladna@volny.cz
IČ	60043661
Identifikátor	600031217
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Kateřina Surovíková
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	739 12 Čeladná 87
Termín inspekční činnosti	1. 6. 2021 – 3. 6. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, a vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Čeladná 87, příspěvková organizace vykonává činnost dětského domova (dále „DD“ nebo „zařízení“) a školní jídelny. Nejvyšší povolený počet lůžek je 48, tzn. šest rodinných skupin. Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 42 dětí (z toho jedno dítě batolecího věku v péči DD, čtyři děti v předškolním vzdělávání, 20 dětí plnicích povinnou školní docházkou, 11 vzdělávajících se ve středních školách) a šest zletilých osob umístěných na základě smlouvy o setrvání v DD do ukončení přípravy na budoucí povolání (z toho jedna osoba studující ve vyšší odborné škole a pět ve střední škole). DD není stavebně uzpůsoben jako bezbariérový. Stravování dětí zajišťuje vlastní školní jídelna.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Reálně stanovená vize a koncepce dětského domova je založena na jedinečnosti přírodních podmínek a úspěšně tak usiluje o profilaci DD se zaměřením na sport. Jednou z oblastí, kterou se daří naplňovat je vytváření bezpečného prostředí a důvěry mezi vychovateli a dětmi prostřednictvím stabilního pedagogického týmu. Naplňování některých dalších deklarovaných cílů a oblastí rozvoje DD se doposud nepromítly do jeho běžného provozu (výměna zkušeností pracovníků, zefektivnění forem trávení volného času dětí). Koncepční metodické vedení vychovatelů (včetně sdílení strategie rozvoje DD) nebylo v praxi zaznamenáno. Ředitelka vede povinnou dokumentaci, ale bez širšího obsahového propojení do každodenního života rodinných skupin. Týdenní programy výchovně vzdělávacích činností neobsahují individuální cíle jednotlivých dětí, což limituje jejich naplňování.

Organizační struktura, stanovená ředitelkou, odpovídá typu a velikosti zařízení. Při řízení subjektu využívá ředitelka každodenní kontakt se všemi zaměstnanci. Plán kontrolní a hospitační činnosti je nastaven a průběžně vykonáván. Závěry z hospitační činnosti však nejsou prokazatelně vyhodnocovány a neposkytují účinnou zpětnou vazbu vychovatelům. Četnost pedagogických rad neumožňuje vedení pružně reagovat na řešení aktuálních situací jednotlivých rodinných skupin a zejména naléhavého stavu a potřeb dětí.

Přímou pedagogickou činnost vykonává ve stanoveném rozsahu ředitelka i všichni pedagogičtí zaměstnanci pravidelně v průběhu týdne v rámci jednotlivých rodinných skupin. Rozpis služeb přímé pedagogické činnosti vychovatelů byl funkčně nastaven. Péče o děti v nočních hodinách je v dostatečném počtu zabezpečena nepedagogickými pracovníky. Tým pedagogických zaměstnanců je stabilní, což vytváří podmínky pro bezpečné prostředí mezi dětmi a vychovateli. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se v posledních dvou letech realizovalo on-line z důvodu epidemiologické situace. V předložených zápisech z pedagogických rad nejsou informace o případném předávání informací z těchto seminářů. Vedení zařízení při hospitační činnosti nesleduje jejich aplikaci do praxe.

Kontakty s rodiči zajišťuje především vedení DD a sociální pracovnice. V pravidelných intervalech zákonně zástupce písemně informuje o výsledcích výchovy a vzdělávání dětí v zařízení. Ve spolupráci s pracovníky orgánu sociálně právní ochrany dětí podněcuje DD rodiče ke kontaktům se svými dětmi. Děti jezdí na víkendy a prázdniny ke svým rodičům nebo do hostitelských rodin.

Prevence sociálně patologických jevů je zabezpečována průběžně všemi pedagogickými zaměstnanci. Minimální preventivní program byl podrobně a funkčně nastaven. Nedílnou součástí preventivního programu se staly vhodně podporované volnočasové aktivity mimo zařízení, pořádané jinými organizacemi (např. kroužek sportovní, hra na hudební nástroj).

Tyto aktivity byly v období epidemie pozastaveny. Metodik prevence společně s vychovateli intenzivně řešili on-line výuku a z toho vyplývající školní povinnosti dětí.

Vnitřní prostředí DD má estetické a čisté prostory, vybavení je průběžně modernizováno a podobá se běžné domácnosti. Každá rodinná skupina má uzavřený prostor, který umocňuje autonomii skupiny. V ložnicích mělo každé dítě svůj prostor pro učení, odpočinek i klidové aktivity a psací stůl. Během inspekční činnosti zakoupilo vedení DD uzamykatelné skříňky pro ukládání (úschovu) osobních věcí dětí. V každém obývacím pokoji byl umístěn počítač, který mohly děti běžně používat. Od minulé inspekční činnosti (v roce 2016) došlo ke zkvalitnění počítačové techniky a posílení internetového připojení. Pro realizaci distanční výuky dětí zajistilo vedení DD dostatečné technické vybavení. V rámci trávení volného času děti aktivně využívají posilovnu, keramickou nebo výtvarnou dílnu, lezeckou stěnu či stůl pro hru stolního tenisu. K relaxačním a sportovním aktivitám slouží dětem účelně vybudovaná zahrada, doplněná o nové herní prvky. Dětský domov cíleně podporuje realizaci sportovních a relaxačních aktivit dětí v přírodě, o které je ze strany dětí velký zájem (rafty, kola). Vedení DD systematicky vytváří podmínky pro fyzické i psychické bezpečí všech dětí, což se pozitivně odráží i v dlouhodobě nízké míře úrazovosti. Vstupní dveře do objektu školského zařízení jsou zabezpečeny proti vstupu cizích osob.

Vedení DD je aktivní v oblasti získávání sponzorských darů. Získané finanční prostředky byly vhodně využity na dovybavení notebooky pro děti na distanční výuku, zájmovou a sportovní činnost. Z důvodu odlehlé lokality DD se aktivně využívá vícemístné vozidlo pro rozvoz dětí do škol. Činnost DD je v rozhodující míře financována ze státní dotace a dotace zřizovatele na provoz, pouze v nepatrné míře je financována z příspěvků na úhradu péče od zákonných zástupců, z přídavků na dítě apod. Vícezdrojové financování vytváří podmínky k uskutečňování školního vzdělávacího programu ve stanoveném rozsahu.

Děti jsou průběžně připravovány na samostatný život, a to mimo jiné i prostřednictvím startovacího bytu v budově DD. Mladí zletilí jsou tak vedeni k přijímání odpovědnosti za své denní povinnosti, jsou podporováni v osvojování si potřebných životních dovedností, např. hospodaření s finančními prostředky, v přípravě jídla, v organizaci svého volného času, v navazování a udržování vztahů, ve zvládnutí právních záležitostí apod.

V době inspekční činnosti zajišťovala celodenní stravování dětí vlastní školní jídelna, mimo období pandemie děti obědvají ve školách, ve kterých se vzdělávají. Stravování v DD podporuje rozvoj zdravých stravovacích návyků u dětí, strava byla nutričně vyvážená a pestrá.

Hodnocení průběhu vzdělávání

DD podporuje přirozené prostředí odpovídající složení běžných rodin, jednotlivé rodinné skupiny byly tvořeny dětmi různého věku a pohlaví. Realizované hospitace v odpoledních a podvečerních hodinách (příprava na vyučování, režimové, odpočinkové a zájmové aktivity dětí) probíhaly v příjemné a pohodové atmosféře. Vychovatelé s dětmi využívali k rekreačním aktivitám vhodné lokální podmínky ke společným vyjížděnkám na kole. Během činností se pedagogové snažili citlivě reagovat na aktuální rozpoložení dětí a ve většině případů se jim to také dařilo. Při výchově dětí kladli důraz na rozvoj jejich samostatnosti, spontánnost dětí nepotlačovali. Vychovatelé, kteří blíže znali individuální odlišnosti dětí, pak uplatňovali při vedení dítěte specifické postupy. Z rozhovorů z části pedagogů však vyplynulo, že výchovu a vzdělávání realizují spíše intuitivně, nsystematicky. S ohledem k anamnézám dětí a z nich vycházejících výchovně vzdělávacích cílů je tak výchovně

působení nekomplexní. Upevňování návyků dětí (pořádek v osobních věcech, úklid, hygiena, psychohygienické podmínky) vychovatelé věnovali dostatečnou pozornost, což se většinou případů odráželo v estetickém a kulturním prostředí rodinných skupin. Při hospitační činnosti byl zaznamenán a dětmi v rozhovorech potvrzen dílčí nejednotný a rozdílný přístup pedagogických pracovníků při výchovně vzdělávací činnosti, což je také důsledek nedostatečného metodického vedení či kontroly jejich práce vedením zařízení.

Činnosti s dětmi plnícími povinnou školní docházku byly zaměřeny na přípravu do školy. Dětem s potížemi s udržením pozornosti či jiného specifického rázu vychovatelé individuálně stanovovali čas pro přípravu do školy, svojí úměrou odpovídal efektivitě odvedené práce. Starší děti si čas pro zvládnutí školních povinností určovaly po domluvě s vychovatelem samy. Vycházky jsou dětem umožněny každý den. Jejich délka a místo jsou v rámci zvyšování jejich samostatnosti stanoveny podle schopností a věku. V rozhovorech děti uvedly, že je však příliš nevyužívají z důvodu horší dopravní dostupnosti do centra obce. V rámci přípravy na samostatný život si děti za pomoci vychovatelů připravují v sobotu samostatně večeři. V zařízení se cítili vesměs bezpečně a spokojeně. Nevhodné (osobnostně ponižující, arogantní či degradující) komunikační techniky při svém pobytu nezažily, k zařízení měly pozitivní přístup.

O možných formách podání stížnosti či podnětů byly děti dostatečně informované. K řešení závažnějších problémů využívaly svých klíčových pracovníků nebo vedení zařízení. Ředitelka problémy řešila, přijímala vhodná opatření, ale v některých případech děti nevěděly, jak s jejich podnětem bylo naloženo. Schránku důvěry, rodinné komunity či komunity na úrovni celého DD děti jako vhodný prostředek k řešení svých problémů nepovažovaly (hlavně z důvodu jejich nepravidelného konání, a tedy dlouhé časové prodlevy k řešení aktuálního problému). I z tohoto důvodu by bylo vhodné umožňovat dětem vyjádřit svůj názor a požadavky k chodu zařízení prostřednictvím zřízené spolusprávy a také podněty dětí evidovat a vyvozovat z nich jednoznačné závěry. Konflikty dětí mezi sebou nebo vychovatelem v průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány, děti se chovaly přirozeně a slušně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zařízení využívá pro hodnocení dítěte primárně individuální pohovor a přístup ke každému z nich na základě znalosti jeho stavu, osobnosti, popř. diagnózy. Reedukační záznamy o dítěti vedené v elektronickém informačním systému umožňují pedagogům zařízení jen omezeně získaná data analyzovat, vyhodnocovat a přijímat vhodná opatření. Ta se uskutečňují prostřednictvím plánovaných činností či aktivit v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti, které jsou sice propojeny s obecnými kompetencemi stanovenými ve školním vzdělávacím programu, ale individuální cíle dětí v programech rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“) však zohledňují jen okrajově. Stanovené cíle dětí v PROD jsou v mnoha případech stanoveny velice obecně, nejsou cílené, srozumitelné a dosažitelné. Důsledkem toho pak drtivá většina dětí tyto cíle neznala, protože pro ně nebyly dostatečně motivační, čímž se snižovala efektivita jejich dosažení.

Zařízení se daří z části bojovat proti kouření dětí, úteků ze zařízení se děti nedopouští, protože nemají důvod tak činit. Z rozhovorů s dětmi vyplynulo, že nastavená pravidla chování a jednání většinou dodržují. V případě uloženého opatření ve výchově za provinění proti vnitřnímu řádu si svých prohřešků byly vědomy a uplatněná opatření ve výchově považovaly za předvídatelné a adekvátní. Z rozboru uložených opatření ve výchově však bylo zjištěno, že využívání opatření ve výchově jako motivačního nástroje není efektivní. Pozitivní opatření jsou ukládána dětem pouze sporadicky a za ohodnocení školních úspěchů,

v malé míře jsou využívána jako motivační prostředek k ocenění dílčích a relativních posunů pozitivního chování a jednání dětí v zařízení. Pedagogové také nevyužívají možnost podmíněného uložení opatření ve výchově za porušení vnitřního řádu, v ojedinělém případě opatření ve výchově bylo uloženo s významným časovým odstupem, což snižuje jeho dopad. Kapesné dětí zohledňuje jejich individuální výsledky. Je využíváno motivačně, většina z nich dosahuje v rámci možností maximálního limitu.

U dětí s psychiatrickou diagnózou pedagogové sledují a vyhodnocují jejich chování, užívání a nastavení medikace i resocializaci. Při řešení negativních jevů ředitelka i vychovatelé spolupracují s psychiatrem, psychologem, případně odbornými pracovišti zabývajícími se problematikou prevence a řešením sociálně patologických jevů.

Spolupráce se zainteresovanými veřejnými orgány či institucemi se pozitivně projevuje v kvalitě péče o děti. DD také podporuje osobní kontakt se spolužáky, kamarády či jinými osobami, které jsou v určitém konkrétním vztahu k dítěti. Těmito aktivitami je tak výrazně posilováno formování sociálních, občanských a komunikačních dovedností, které pak mají příznivý vliv na osamostatňování dětí a jejich plynulý přechod do běžného života mimo ústavní zařízení. Dětem je umožněno telefonování svým zákonným zástupcům i osobám blízkým služebním telefonem bez omezení.

Poměrně kvalitní práce s dětmi či mladými dospělými v oblasti školní přípravy a podpory vzdělávání se odráží v aktuálních školních výsledcích dětí, kdy významná část z nich pokračuje ve vzdělávání ve střední škole s maturitou, popř. ve vyšší odborné škole. Ředitelka umožňuje mladým dospělým pokračovat v pobytu v zařízení po dosažení zletilosti na základě smlouvy, která však neobsahovala výpovědní lhůty ze strany zařízení. Zhoršuje se tím postavení zletilé nezaopatřené osoby, vznik pocitu nejistoty a představuje riziko při jejím odchodu ze zařízení. V rozhovorech mladí dospělí oceňovali partnerský přístup zařízení. Efektivitu rozvoje pracovních návyků dětí či nezaopatřených osob lze dokladovat také dlouhodobou brigádnickou činností o víkendech, z jejichž prostředků si kupují i hodnotné věci. Před samotným odchodem do samostatného života jsou pak děti či mladí dospělí připravováni dostatečnou dobu. Odcházejícím dětem zařízení pomáhá při zajišťování vhodného bydlení a pracovního uplatnění. Informace o úspěšnosti zapojení svých bývalých klientů do občanské společnosti se DD daří získávat jen omezeně prostřednictvím sociálních sítí, telefonicky či jejich občasnou osobní návštěvou v zařízení. Důkladné šetření zaměřené na reálné dopady a úspěšnost svých bývalých klientů v osobním a pracovním životě v dlouhodobém časovém horizontu zařízení nerealizuje, čímž nezískává zpětnou vazbu o kvalitě svého působení na vývoj jednotlivce.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Modernizací a obnovou budovy i vnitřního zařízení a školní zahrady dětského domova (mj. zakoupení mobilních trezorků pro děti, posílení internetového signálu) se systematicky zlepšují materiální podmínky pro pobyt dětí.
- Ředitelka zařízení přijala dílčí opatření k závěrům poslední inspekční činnosti konané v roce 2016. Došlo k zajištění psychologických služeb pro děti formou externích odborníků, avšak pouze k částečnému zefektivnění obsahové náplně pedagogických rad a neúplnému využívání informací z komplexního elektronického systému ku prospěchu osobnostního rozvoje dětí.

Silné stránky

- Podpora dětí v dosahování co nejvyššího školního vzdělání v závislosti na jejich individuálních možnostech a potenciálu.
- Systematická příprava dětí a mladistvých na samostatný život (mj. s využitím bytové jednotky v budově dětského domova) cíleně podporuje aktivity zaměřené na jejich sociální, občanský a osobnostní rozvoj.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zaměstnanci dětského domova nejsou ztotožnění se strategickými cíli a koncepcí rozvoje zařízení.
- Vedení dětského domova řídí a podněcuje pedagogický tým v malé míře. Vyhodnocuje stav v důležitých oblastech pedagogických procesů, ale s výsledky autoevaluace dále nepracuje.
- Hospitační činnost nevede ke zvýšení kvality výchovně vzdělávacího procesu a vedení zařízení neposkytuje pedagogům prokazatelnou zpětnou vazbu ke kvalitě jejich práce.
- Nedochází k účinné aplikaci poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků do každodenní práce s dětmi.
- Vzdělávacím pokrokům dětí v dětském domově není věnována dostatečná pozornost. Udělování opatření ve výchově není ve své plné škále efektivně využíváno.
- Zpracované a realizované „Programy rozvoje osobnosti dětí“ nejsou provázány s obsahem týdenních programů výchovně vzdělávacích činností.
- Zařízení je schopno podávat informace o výsledcích a pokroku vzdělávacích výsledků dětí v omezené míře a omezeném čase, tyto informace nemají patřičnou vypovídací hodnotu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Průběžně a cíleně provádět vhodné kroky ke sdílení a naplňování vizí a cílů rozvoje zařízení. Diskutovat, analyzovat a aktualizovat je společně s pracovním týmem dětského domova.
- Zefektivnit řídicí, kontrolní a hospitační činnost v zařízení, poskytovat pedagogům kvalitní zpětnou vazbu, přijímat opatření při identifikaci nedostatků a důsledně ověřovat jejich účinnost.
- Využívat „Programy rozvoje osobnosti dětí“ jako funkční nástroj k systematické práci s dítětem, konkretizovat dílčí cíle jejich rozvoje. Do týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti zakomponovat aktivity vedoucí k naplňování konkrétních cílů stanovených v programech jednotlivých dětí.
- Analyzovat a hledat v rámci jednání pedagogických rad či pracovních porad řešení k identifikovaným potřebám dětí.
- Udělovat opatření ve výchově bezodkladně a s využitím plného rozsahu včetně jejich podmíněného uložení.
- Zvážit znovuoobnovení spolusprávy dětí.
- Umožnit mladistvým transparentní orientaci ve své smlouvě o prodlouženém pobytu v zařízení (délka výpovědní lhůty ze strany dětského domova).

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školského zařízení ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program dětského domova ze dne 6. 1. 2020
2. Roční plán výchovně vzdělávacích činností na školní rok 2020/2021
3. Koncepce rozvoje školského zařízení ze dne 13. 1. 2020
4. Výroční zpráva o činnosti a plnění úkolů za školní rok 2019/2020
5. Vnitřní řád dětského domova s účinností od 1. 6. 2019
6. Minimální preventivní program na školní rok 2020/2021
7. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti
8. Osobní dokumentace dětí (vzorek)
9. Spisy pedagogických zaměstnanců (vzorek)
10. Kniha denní evidence v elektronické podobě
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2020/2021
12. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2020/2021
13. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2020/2021
14. Kniha návštěv
15. Dokumentace školského zařízení k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí vedená ve školním roce 2020/2021
16. Kniha úrazů a záznamy o úrazech dětí
17. Dokumentace k finančním podmínkám dětského domova v roce 2020 a 2021
18. Dokumentace ke školnímu stravování dětí za únor, březen a duben 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iveta Galušková v. r.

Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor

Mgr. Pavel Schönwälder v. r.

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová v. r.

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

Bc. Marcela Zahradníková v. r..

V Ostravě 24. června 2021

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Kateřina Surovíková, ředitelka

Mgr. Kateřina Surovíková v. r.

V Čeladné 25. června 2021